

**Державна установа «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології
ім. акад. О.М. Лук'янової Національної академії медичних наук України»**

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДІАТРІЯ»

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	ПЕДІАТРІЯ
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	228 Педіатрія третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Форма навчання	очна (денна, вечірня), заочна
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська
Кількість кредитів ЄКТС	12 кредитів (360 годин), в тому числі Педагогічна практика 1 кредит (30 годин)
Рік навчання	2-3 рік (3-5 семестри)
Кількість годин	30 годин – очна денна, очна вечірня, заочна
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладачі	Знаменська Т.К., д.мед.н., професор tkznamenska@gmail.com Омельченко Л.І., д.мед.н., професор omelchenkoli@ukr.net , Шадрін О.Г., д.мед.н., професор ogshadrin@gmail.com , Муквіч О.М., д.мед.н., професор olena.mukvich@gmail.com , Уманець Т.Р., д.мед.н. tetiana.umanets@gmail.com Березенко В.С., д.мед.н., професор iv_berezenko@ukr.net , Лапшин В.Ф., д.мед.н., професор lapshynbox@ukr.net ,
Консультації	Згідно графіка

2. АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Силабус з навчальної дисципліни «Педіатрія» є нормативним документом, в якому визначено зміст навчання та встановлено вимоги щодо обсягу та рівня професійних компетентностей здобувача освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю 228 Педіатрія.

Базою для проходження навчальної дисципліни «Педіатрія» ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. акад. О.М. Лук'янової Національної академії медичних наук України». Аспірант має право проходити навчальну дисципліну в інших закладах вищої освіти України та за кордоном (відповідно до підписаної угоди).

Під час навчання аспірант повинен досягнути високого рівня теоретичної професійної підготовки, загальних її концепцій та методологічних підходів. При цьому передбачається всебічне розуміння в напрямку визначення різних клінічних варіантів та ускладнень найбільш поширених захворювань дитячого віку, планування обстеження хворої дитини та інтерпретації отриманих результатів при найбільш поширених захворювань дитячого віку, проведення диференційної діагностики, постановки клінічного діагнозу. Для визначення тактики ведення маленьких пацієнтів застосовувати найсучасніші досягнення доказової медицини та приділяти увагу діагностиці невідкладних станів та вдосконаленню навичок надання екстреної допомоги при основних

невідкладних станах у клініці дитячих хвороб, демонстрування вміння ведення медичної документації.

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Головною метою викладання навчальної дисципліни «Педіатрія» є здобуття та поглиблення комплексу знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань з цієї дисципліни, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, яке вирішує актуальне наукове завдання в педіатрії, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1.	Здатність до науково-професійного самовдосконалення, розвитку індивідуальних здібностей: мотиваційно-ціннісних, когнітивних та творчих
ЗК 2.	Здатність до освоєння, системного аналізу і критичного осмислення нових знань в предметній та міжпредметних галузях.
ЗК 3.	Здатність до критичного аналізу і креативного синтезу нових ідей, які можуть сприяти в академічному і професійному контекстах прогресу суспільства, базованому на знаннях.
ЗК 4.	Здатність до ініціювання та виконання наукових досліджень, результатом яких є одержання нових знань.
ЗК 5.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
ЗК 6.	Здатність до спілкування з колегами, широким академічним товариством та громадськістю на міжнародному рівні для реалізації інноваційного проекту або вирішення наукової проблеми.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 4.	Здатність ініціювати, розробляти та реалізувати дослідницько-інноваційні проекти, включаючи власні дослідження, та автономно працювати під час їх реалізації.
ФК 5.	Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.
ФК 6.	Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень,

	проводити їх коректний аналіз та узагальнення.
ФК 7.	Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.
ФК 8.	Дотримання лікарської етики, біоетики та академічної доброчесності.
ФК 9.	Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1.	Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації
ПРН 2.	Визначати основоположні поняття галузі знання, критично осмислювати проблеми галузі знання та проблеми на межі предметних галузей, виокремлювати і характеризувати теоретичний/емпіричний та фундаментальний/прикладний виміри галузі знання.
ПРН 8.	Отримувати, аналізувати, оцінювати та використовувати ресурси, що мають відношення до вирішення наукових проблем і задач в педіатрії
ПРН 9.	Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження
ПРН 10.	Виявляти невирішені проблеми у педіатрії, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення
ПРН 16.	Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
ПРН 17.	Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

ПЕРЕЛІК

компетентностей відповідно до нормативної навчальної дисципліни «Педіатрія» підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі за спеціальністю 228 Педіатрія Спеціалізовано-професійні компетенції

- Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій медицини у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.
- Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 228 «Педіатрія».
- Здатність виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром патологічного стану чи захворювання; шляхом співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про людину,

її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення поставити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання

- Здатність використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, здійснювати диференціальну діагностику захворювань для тематичних напрямків зі спеціальності «Педіатрія».
- Здатність на підставі даних про стан здоров'я дитячого населення та про наявність впливу на нього навколишнього середовища, використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги дитячому населенню здійснювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів щодо: організації раціонального харчування, водопостачання; організації раціонального харчування, водопостачання; первинної профілактики захворювань і травм; пропаганди здорового способу життя.
- Здатність в умовах лікувальної установи, навчально-виховних, оздоровчих закладів, на виробництві, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я дітей, знання про дитину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, серед закріпленого контингенту населення: формувати диспансерні групи хворих; сформувати групи здорових, що підлягають диспансерному нагляду (новонароджені, діти, підлітки);
- Здатність в умовах лікувальної установи на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи
- Здатність в умовах медико-профілактичної установи використовуючи статистичні та лабораторні методи, здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення, виявляючи: групи ризику; території ризику; час ризику; фактори ризику
- Здатність прогнозувати науково обґрунтовані підходи до модернізації вітчизняної системи охорони здоров'я, організовувати та забезпечувати процеси управлінської діяльності з урахуванням процесів реформування галузі.

5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДІАТРІЯ»

Очна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й та 3-й	2-й та 3-й
Семестр	
3-й, 4-й, 5-й	3-й, 4-й, 5-й
Лекції	
40 год.	40 год.
Практичні заняття	
80 год.	40 год.
Семінарські заняття	
80 год.	40 год.
Самостійна робота	
160 год.	240 год.

Тематика та зміст навчальної дисципліни

Коди	Назва курсу	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Практичні заняття	Семінари	Усього
1	2	3	4	5	6
1	Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям.	2	0	0	2
2	Контроль за станом здоров'я і розвитком дітей. Преморбідні стани	2	4	4	10
3	Харчування здорових і хворих дітей. Хронічні розлади харчування.	2	8	8	18
4	Основи клінічної імунології, генетики	2	4	4	10
5	Хвороби новонароджених	2	8	8	18
6	Хвороби органів дихання.	2	8	8	18
7	Алергічні хвороби	2	8	8	18
8	Хвороби органів кровообігу	2	2	2	6
9	Основи дитячої ревматології.	2	8	8	18
10	Хвороби органів кровотворення. Геморагічні захворювання	2	2	2	6
11	Хвороби органів травлення	2	8	8	18
12	Захворювання сечостатевої системи	2	2	2	6
13	Захворювання ендокринної системи	2	2	1	5
14	Захворювання нервової системи	2	2	1	5
15	Невідкладні стани	2	2	2	6
16	Інфекційні захворювання	2	2	2	6
17	Імунопрофілактика	1	2	1	4
18	Принципи фармакотерапії в педіатрії.	1	4	1	6
	Залік			4	4
	Разом	34	76	76	186
	<i>Додаткові програми:</i>				
19.	Імунологія	1	1	1	3
20	Орфанні захворювання	1	0	0	1
21	Організація невідкладної медичної допомоги населенню в надзвичайних ситуаціях	1	1	0	2
22	Психологічні особливості дитини з хронічною соматичною патологією.	1	1	1	3

23	Особливо небезпечні інфекції	1	1	1	3
24	Порушення психіки та надання кризової допомоги дітям, постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій в зоні АТО	1	0	1	2
	Разом	6	4	4	14
	Всього	40	80	80	200
	Самостійна робота				160
	Взагалі				360

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Робота в клініках інституту для дітей молодшого та старшого віку (курація хворих під керівництвом керівника, чергування в клініці)	84
2	Участь в проведенні лабораторно-інструментальних обстежень	20
3	Робота в бібліотеці інституту	18
4	Ознайомлення з останніми міжнародними дослідженнями та рекомендаціями в комп'ютерних класах	24
5	Відпрацювання викладання практичних навичок із застосуванням муляжів в навчальних кабінетах інституту для студентів та інтернів	12
6	Педагогічний практикум (Складання індивідуального плану педагогічної практики з педіатрії)	2
	Разом	160

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Участь в клінічних обговореннях, консилиумах складних пацієнтів

Статистичний аналіз отриманих результатів

Підготовка огляду літератури з вибраної тематики

Підготовка матеріалів для НДР, статей

Презентація результатів дослідження

Оволодіння методикою лабораторного та інструментального обстеження хворого в межах запланованої наукової роботи.

ПЕРЕЛІК

практичних навичок в межах спеціалізовано-професійної компетенції за спеціальністю "Педіатрія" аспірантів очної (денної, вечірньої) та заочної форм навчання

№ пп	Назва навичок та умінь
1	2
1	Проведення внутрішньом'язових, внутрішньовенних, підшкірних ін'єкцій. Вміти налагодити інфузійну терапію
2	Вимірювання артеріального тиску на верхніх та нижніх кінцівках
3	Визначення групи крові та резус-фактор
4	Проведення плевральної пункції
5	Проведення люмбальної пункції
6	Промивання шлунку
7	Проведення катетеризації сечового міхура
8	Визначення симптомів Ортолані, Барлоу на предмет виявлення дисплазії кульшових суглобів
9	Проведення очисної та лікувальної клізми
10	Знання техніки запису електрокардіограми та алгоритм її розшифровки
11	Проведення контакту «шкіра до шкіри», раннього прикладання до грудей матері
12	Визначення гестаційного віку, морфо-функціональної зрілості та фізичного розвитку новонародженого.
13	Проведення інгаляцій
14	Проведення пульсоксиметрії та оцінка показників
15	Проведення діагностики глюкозурії, кетонурії, протеїнурії за допомогою експрес-методів
16	Проведення первинної реанімації дітям різних вікових груп
17	Проведення первинної реанімації новонародженим
18	Надання першої лікарської допомоги при надзвичайних станах на догоспітальному етапі (анафілактичний шок, гостра дихальна, серцева, судинна недостатність, інфекційнотоксичний шок, синдром дегідратації, гостра крововтрата, напад астми, судоми, гіпертермічний синдром, коматозні стани, отруєння, утоплення, обмороження, опіки, синдром тривалого розчавлення)
19	Проведення первинної обробки рани
20	Зупинка кровотеч різної локалізації та походження
21	Імобілізація кінцівок при їх переломах
22	Знання техніки проведення та оцінка реакції Манту
23	Пальпація пульсу на стегнових артеріях
24	Методика проведення експрес-діагностики гострих інфекційних хвороб

Методи навчання

- Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація;
 - практичні: практичні навички, клінічна робота, реферати
- Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності
 - методи стимулювання інтересу до навчання: створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу
 - навчальні дискусії, розбір та аналіз клінічних випадків
- Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
 - репродуктивні методи - відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками;

- творчі, проблемно-пошукові методи має спиратися на самостійну, творчу пізнавальну діяльність.

Система спирається на загальнонавчальний дидактичний принцип міцності знань, умінь і навичок, який базується на таких вимогах:

- систематичність обліку та контролю;
 - всеохопленість (усебічність, повнота) обліку та контролю;
 - диференційованість (за окремим предметом) та індивідуальність (за стилем і формами контролю);
 - об'єктивність оцінювання;
 - урізноманітнення видів і форм контролю;
 - єдність вимог до контролю.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи:
- дослідницька діяльність під керівництвом наукового керівника
 - самостійна робота поза контролем керівника

6. ВИДИ КОНТРОЛЮ

Навчальна дисципліна «Педіатрія» закінчується підсумковим контролем у формі заліку («зараховано» або «не зараховано»). Критерії оцінювання результатів навчання. шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою практики	
	для екзамену, курсового проекту, практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81	добре	
64-73	задовільно	
60-63, 33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Нарахування балів для аспірантів здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінка **“Відмінно”** - аспірант має глибокі, змістовні та конкретні знання. Аспірант знає класифікацію, особливості клінічних проявів, діагностику диференційну діагностику, лікування, профілактику патології дихальної, серцево-судинної, кровотворної, сечовидільної систем, ендокринної патології, патології травного тракту, загальні принципи спостереження за дітьми різного віку в умовах поліклініки. Загальна оцінка за дисципліну 90-100 балів.

Оцінка **“Добре”** - аспірант показує достатньо змістовні знання з тих питань, що відображають основні розділи навчальної програми. Аспірант повинен зна-ти основні клінічні прояви соматичної патології дитячого віку, методи діагностики та лікування хвороб дитячого віку та їх профілактику. Загальна оцінка за дисципліну 81-89 балів.

Оцінка **“Задовільно”** - аспірант має неповні знання, які обмежуються простим переліком складників, ознак, рис, без найменших подробиць. Аспірант повинен володіти обов'язковим мінімумом знань щодо теоретичних та практичних знань з педіатрії. Загальна оцінка за дисципліну 64-73 бали.

Оцінка **“Незадовільно”** виставляється за роботу, в якій аспірант не володіє обов'язковим мінімумом знань з педіатрії. Загальна оцінка за дисципліну менше 33 балів.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

Під час проходження навчальної дисципліни «Педіатрія» не допустимо порушення академічної доброчесності, зокрема:

- використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень;
- використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів;
- видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту;
- несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми);
- фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи;
- посилання на джерела, які не використовувалися у роботі,
- залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Проблемні питання дитячої ревматології. Монографія. Ю.Г.Антипкін, О.М. Охотнікова, О.А.Ошлянська, Л.І.Омельченко.- Київ.: Логос, 2019.- 697 с.
2. Академічні лекції з педіатрії /під редакцією Ю.Г. Антипкіна/ К. : Гармонія, 2019. - 686 с
3. Педіатрія : нац. підруч.: у 2 т. / Н.Г. Гойда, Р.О. Моїсеєнко, Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, В.В. Бережний та ін.; за ред. В.В. Бережного; Асоц. педіатрів України МОЗ України. - К. : [б. в.], 2013 - . Т. 1. - 2013. - 1037 с.
4. Педіатрія : нац. підруч.: у 2 т. / Д.Д. Іванов, С.В. Кушніренко, Д.А. Сеймівський, О.А. Каліщук, Л.І. Чернишова та ін.; за ред. В.В. Бережного; Асоц. педіатрів України МОЗ Українм. - К. : [б. в.], 2013 - Т. 2. - 2013. - 1021 с 3.
5. Nelson textbook 18th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, 10 Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
6. Педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / О.В. Тяжка та ін.; за ред. О.В. Тяжкої ; Нац. мед. ун-т ім. О.О. Богомольця. - Вид. 4-е, випр. та допов. . - Вінниця : Нова кн., 2016. - 1150
7. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації, лікарівінтернів / Ю.В. Марушко та ін. - Київ : Медицина, 2016. - 399 с.

Додаткова література

1. Педіатрія : підруч. для студ. мед. фак-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / В.М. Буряк, Р.Ф. Махмутов, Ю.В.Пошехонова, Н.І. Шабан; за ред. В.М. Буряка ; Донец. нац. мед. ун-т ім. М. Горького, Каф. педіатрії та дит. інфекц. хвороб. - Донецьк : Донбас, 2014. - 514 с.
2. Детские болезни [Текст] : учеб. пособие / Т. Лиссойер, Г. Клэйден ; пер. с англ. под ред. Н.А. Геппе. - М. : Рид Элсивер, 2010. - 586 с.
3. Обрані лекції з педіатрії [Текст] : навч. посіб. для студ. мед. ф-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / В.М. Буряк ; Донец. нац. мед. ун-т ім. М. Горького, Каф. педіатрії та дит. інфекц. хвороб. - Донецьк : Донбас, 2012. - 258
4. Педіатрія : навч. посіб. [для студ. мед. ф-тів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації]: у 2 т. / М.Л. Аряєв, Н.В. Котова, Н.Ю. Горностаєва, Ю.В. Десятська, Л.Є.Капліна та ін.; за ред. М.Л. Аряєва, Н.В. Котової; Одес. нац. мед. ун-т. - Одеса : ОНМедУ, 2014. - Т. 1 : Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. - 2014. - 154 с.
5. Детские болезни [Текст] : учеб. для студентов учреждений высш. проф. образования, обучающихся по спец. 060 103.65 " Педиатрия" по дисциплине "Дет. болезни": в 2 т. / А.М. Запруднов, К.И. Григорьев, Л.А. Харитоновна. - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : Гэотар-медиа, 2013 - .Т. 1. - 2013. - 765 с.

Інформаційні ресурси

1. ДЕРЖАВНИЙ ФОРМУЛЯР лікарських засобів. Під редакцією В.Є. Бліхара, В.І. Мальцева, А.М.Морозова, В.Д. Парія, А.В. Степаненко, Т.М. Думенко. Випуск четвертий Київ 2012. http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_formular/
2. РЕЄСТР медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги (База стандартів медичної допомоги в Україні) <http://www.dec.gov.ua/mtd/index.html>
3. РЕЄСТР медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги (Сучасні документи останніх років розроблені на засадах доказової медицини) <http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr.html>
4. Нові клінічні протоколи Міністерства охорони здоров'я України в сфері доказової медицини <http://guidelines.moz.gov.ua/documents>
5. Протоколи діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей.-Затверджено наказом МОЗ України від 09.07.2004 р., №354 [www.nmu.edu.ua /kaf 34.php](http://www.nmu.edu.ua/kaf_34.php); <https://www.moz.gov.ua/ua>.